

navnlig en vigtig Opfattelse af, hvad Hærene egentlig koste i de respektive Stater. Jeg skal derfor tillade mig ganske kort, med saa Ord, at gjøre nogle orienterende Bemærkninger med Hensyn til en Sammenligning mellem Udgifterne for det tydske Hærvæsens Bedkommende og for vort Bedkommende. Denne Sammenligning er ofte kommen frem og er altid bleven fremstillet i Dissavør af os, og navnlig i den sidste Tid er der i et udbredt Oppositionsblad gjort en længere Betragtning gjældende, som oveniføjet anføres at være kommen fra jagthydig Haand, og som Mange tro er rigtig, men som er fuldstændig falsk. I den Sammenligning, der blev opstillet, er der bl. A. begaaet den Hovedfeil, at de tydske Hæruddgifter ere angivne over 100 Mill. Kr. for lavt, idet man kun havde taget de ordinære Udgifter for Preussens Bedkommende i Stedet for, at hele den tydske Hærs Udgifter ere sammensatte af ordinære Udgifter en Gang for alle og ekstraordinære Udgifter for Preussens, Württembergs, Sachsens, Bayerns og de andre Staters Bedkommende. Det havde man glemt. Saavidt jeg kan skjønne, er Forholdet nemlig følgende. Jeg skal kun nævne forholdsvis saa Tal, saa jeg haaber, det skal blive ganske klart for ærede Medlemmer. Vort ordinære Budget for hvert enkelt Aar er jo 9,300,000 Kr.; det bliver, henført til Udgiften pr. Individ, 4 Kr. 67 Ore for hver. Det ekstraordinære Budget — det kan jo variere noget, i Aar er det meget lille, det har været større andre Aar — var i det paagjældende Aar, for 10 Aar siden, 739,000 Kr., hvilket giver 37 Ore pr. Individ. Lægges man de to Ting sammen, faar man i Alt en Udgift pr. Individ af 5 Kr. 4 Ore. Dertil maa nu lægges visse andre Udgifter til Udskrivningsvæsenet, Revisionsvæsenet, Indkvarteringsvæsenet, Lønningsforholdelser paa § 26, og Dyrtidstilleg til et Beløb af henved 1 Million Kr., hvilket giver 48 Ore pr. Individ, naar man med et rundt Tal regner Befolkningen til 2 Millioner, saa at vor Hær kan siges aarlig at koste os 5 Kr. 50 Ore pr. Individ af Befolkningen. Gjør man en lignende Beregning gjældende for Flaadens Bedkommende, og trækker man fra det Beløb, der anvendes paa Flaaden, hvad der medgaaer til Løds-, Fyr- og Bagervæsenet, faar man en yderligere Udgift af 3 Kr. pr. Individ, saa at de samlede militære Udgifter pr. Individ beløbe sig til 8½ Kr. Det er Tal, som saa ofte ere nævnedes med denne Størrelse, saa at de ere temmelig rigtige. Af disse 8½ Million Kr. anvende vi altsaa de 3 Millioner til Flaaden, de 5½ Million til

Hæren. Sammenligne vi nu hermed det tydske Budget for det tilsvarende Aar, da var det ordinære tydske Budget den Gang 343⁹/₁₀ Mill. Reichsmark en Gang for alle eller 8 Mill. Kr. ekstraordinært og cirka 25 Mill. Kroner ordinært, det bliver omtrent 376 Mill. Reichsmark eller 334 Mill. Kroner, hvilket Tal isvrigt ogsaa svarer til det, man kan forudsætte at være det ordinære 7⁹/₁₀ Kr. pr. Individ, det vil sige, over 2 Kr. mere pr. Individ end hos os. Det vilde altsaa for os være, at vort Budget skulde forøges med omtrent 4½ Mill. Kr. for at svare til det tydske Budget. Naar man nu undersøger, hvorledes egentlig et saadant Hærssystem som det tydske, sammenlignet med vort, trækker paa Befolkningen, saa maa man aabenbart ikke alene tage Hensyn til de pekuniære Udgifter, men ogsaa til det personlige Tryk. Det er Noget, jeg erindrer meget stærkt blev gjort gjældende ved Forhandlingen om Hærløvens Revision af den da værende Ordfører, det ærede Medlem for Preests Amtss Gte Balafreds (Wolff). Da man nemlig bebreidede ham, at det nye Budget vilde blive stort, sagde han: ja, det er ganske vist, at det bliver stort, men der er en Lettelse paa et andet Punkt, idet der foretages en betydelig Indskrænkning i Tjenestedagenes Antal. Man maa derfor se nøie til, naar man vil sammenligne Betydningen af saadaane Hærordninger, og navnlig naar man sammenligner vor Hærordning med Tydslands, have vi det forholdsvis temmelig let. Tydsland har en Bestemmelse en Gang for alle, som vedtages, hvert syvende Aar, nemlig at Hærstyrken skal være c. 427,000 Mand, hvilket er 1 pCt. af Befolkningen, som den 1ste April 1880 var sat til 42,700,000. Hvis man vil undersøge, hvor stor vor Hærstyrke er, vil det være noget vanskeligt, fordi Rekrutternes Antal varierer, men det er temmelig sikkert, at den ikke er højere end 11,000 Mand til Stadighed. Jeg er overbevist om, at det er det største Tal, der kan anføres, og det vil maaske endog ogsaa overraske Dem, at der i Virkeligheden er saa mange. Da vor Befolkning er 2 Mill., er det 11²⁰/₂₀ pCt., deraf, vi have til Tjeneste, medens der i Tydsland er 1 pCt. Det vil sige, at Tydslands Hærstyrke af 427,000 Mand, naar Styrken kun skulde være 1¹/₂₀ pCt. af Befolkningen, skulde reduceres til 236½ Tusinde Mand, hvis dets Hærordning ikke skulde trykke mere end vor; Tydsland har altsaa i Forhold 191,000 Mand mere. Tjenestedagenes Antal er i Tydsland 69⁷/₁₀ Mill., et meget betydeligt Antal. Det er jo meget vanskeligt at anslaa det pekuniært, men lad os sætte en Tjenestedag til 2 Kr. — det